

Załącznik nr 1
Uchwały Nr XXX/260/17
Rady Miejskiej w Łabiszynie
z dnia 29 grudnia 2017 roku

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA 2018 ROK**

Łabiszyn, dnia 29 grudnia 2017 roku

- I. WSTĘP**
- II. ZADANIA PEŁNOMOCNIKA BURMISTRZA ŁABISZYNA DS. PROFILAKTYKI I PRZECIWDZIAŁANIA UZALEŻNIENIOM**
- III. CEL PROGRAMU**
- IV. DIAGNOZA I OCENA ZAGROŻEŃ**
- V. ANALIZA BAZY I ZASOBÓW**
- VI. WNIOSKI WYNIKAJĄCE Z DIAGNOZY I OCENY ZAGROŻENIA ORAZ ANALIZY BAZY I ZASOBÓW**
- VII. REGLAMENTACJA SPRZEDAŻY NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH**
- VIII. KIERUNKI DZIAŁAŃ**
- IX. POSTANOWIENIA KOŃCOWE**

OPRACOWAŁA:

Pełnomocnik Burmistrza Łabiszyna
ds. Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom
Aleksandra Klinger

I. WSTĘP

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2018 przedstawia zadania własne gminy, które wynikają z ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Zgodnie z treścią tej ustawy zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności: tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymywanie się od spożywania alkoholu; działalność wychowawczą i informacyjną; ograniczenie dostępności do alkoholu; leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu; zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wskazuje również źródło finansowania Gminnego Programu, które stanowią dochody z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Gminny Program na rok 2018 określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu, narkotyków oraz innych uzależnień.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2018 rok uwzględnia zapisy wskazane w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016-2020 oraz ustawie z dnia 11 września 2015 roku o zdrowiu publicznym. Ponadto przestrzegane są zasady określone w Europejskim Planie Działania na Rzecz Zmniejszenia Szkodliwego Spożywania Alkohol na lata 2012-2020. Gminny Program na 2018 rok jest kontynuacją zadań realizowanych w poprzednich latach.

Gminny Program na 2018 rok zawiera również zadania własne gminy w obszarze profilaktyki i terapii narkomanii zapisane w ustawie z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii oraz postanowienia Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

Ponadto obejmuje zadania lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie ujęte w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

II. ZADANIA PEŁNOMOCNIKA BURMISTRZA ŁABISZYNA DS. PROFILAKTYKI I PRZECIWDZIAŁANIA UZALEŻNIENIOM

Zarządzeniem Nr 3/03 Burmistrza Miasta i Gminy Łabiszyn z dnia 24 stycznia 2003 roku powołany został Pełnomocnik Burmistrza Łabiszyna ds. Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom.

Pełnomocnik odpowiada za pełne oraz efektywne wykonanie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, a w szczególności realizuje następujące zadania:

1. Działanie na rzecz tworzenia i wzmocnienia lokalnej koalicji trzeźwościowej, szukanie poparcia dla działań na rzecz zmniejszania rozmiarów problemów alkoholowych oraz innych uzależnień.
2. Przeprowadzanie analizy stanu zasobów i problemów uzależnień w dziedzinie ich rozwiązywania na terenie Gminy.
3. Przygotowywanie i przedkładanie Burmistrzowi Łabiszyna:
 - Projektu Gminnego Programu,
 - Projektu Preliminarza na jego wykonanie.

4. Koordynowanie zadań wynikających z Gminnego Programu oraz bieżąca kontrola realizacji poszczególnych zamierzeń.
5. Współpraca z instytucjami, organizacjami, związkami wyznaniowymi działającymi w sferze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.
6. Uczestniczenie w seminariach i szkoleniach celem posiadania aktualnej wiedzy z zakresu profilaktyki i problematyki dotyczącej uzależnień oraz występowania przemocy, a także znajomości nowelizacji ustaw.
7. Wdrażanie i propagowanie na terenie Gminy kampanii edukacyjnych: lokalnych, regionalnych i ogólnokrajowych.
8. Promowanie lokalnych inicjatyw w dziedzinie profilaktyki uzależnień.

Pełnomocnik pełni również funkcję Przewodniczącego Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łabiszynie, zgodnie z §3 wymienionego Zarządzenia.

III. CEL PROGRAMU

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii stanowi kompleksowe podejście do problemu alkoholizmu, narkomanii oraz innych uzależnień występujących w Gminie Łabiszyn. Głównie do współpracy w zakresie realizacji Gminnego Programu zobowiązane są organy samorządu terytorialnego. Niezbędne jest również rozwijanie współdziałania z kościołami oraz związkami wyznaniowymi. Wieloletnie doświadczenie wskazuje na nieodzowność realizowania Programu przy współudziale wszystkich osób, instytucji i organizacji pozarządowych zajmujących się edukacją, kulturą, pomocą społeczną, sportem i rekreacją, a także wychowaniem w trzeźwości, lecnictwem osób uzależnionych, pracą z dziećmi i młodzieżą.

Gminny Program przede wszystkim ma na względzie aspekty profilaktyczne i medyczno-rehabilitacyjne efektywnie wpływające na skuteczność przeciwdziałania uzależnieniom. Ponadto opiera się na wiedzy dotyczącej przeciwdziałaniu zagrożeniom uzależnienia, leczenia uzależnienia oraz rehabilitacji i resocjalizacji uzależnionych. Jednocześnie realizacja poszczególnych zadań wpływa na zmniejszenie szkód społecznych spowodowanych uzależnieniem i współuzależnieniem oraz na rozwój pomocy społecznej udzielanej uzależnionym i ich rodzinom.

Gminny Program dostosowany jest do specyfiki oraz stopnia intensywności uzależnień występujących w Gminie Łabiszyn, a także uwzględnia istniejące możliwości jego realizacji - również pod względem prawnym, administracyjnym i ekonomicznym.

IV. DIAGNOZA I OCENA ZAGROŻEŃ

Gmina Łabiszyn położona jest w województwie kujawsko-pomorskim, w powiecie żnińskim. Ogółem zajmuje powierzchnię 16.692 ha, w tym miasto 291 ha. Administracyjnie Gmina podzielona jest na 15 sołectw, w których skład wchodzi 27 wsi. Według stanu na dzień 13.13.2017 roku Gminę Łabiszyn zamieszkuje ogółem 10.048 mieszkańców zameldowanych na pobyt stały i czasowy, w tym miasto liczy 4.496 mieszkańców.

Uzależnienie od alkoholu to przewlekła, nawracająca choroba mózgu charakteryzująca się ciągłym poszukiwaniem substancji uzależniającej (alkohol) mimo jej szkodliwego wpływu. Intensywne spożywanie alkoholu stopniowo powoduje zmiany strukturalne i neurochemiczne w mózgu, które mogą zwiększyć chęć do picia oraz osłabić kontrolę nad piciem, co prowadzi do uzależnienia.

Szacuje się, że czynniki genetyczne są odpowiedzialne za 60% ryzyka wystąpienia uzależnienia od alkoholu. Spośród wszystkich chorób ośrodkowego układu nerwowego uzależnienie od alkoholu charakteryzuje się najmniejszym odsetkiem pacjentów, którzy się leczą. Mniej niż 10% pacjentów z problemami alkoholowymi jest leczonych.

W Polsce według danych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych liczba osób uzależnionych od alkoholu wynosi 800 tys., natomiast grupa osób pijących szkodliwie lub ryzykownie jest szacowana na 2 - 2,5 mln. Zatem problem nadmiernego spożycia alkoholu dotyczy ok. 7% populacji Polski.

Uzależnienie od alkoholu jest chorobą, którą przy wdrożeniu odpowiedniego leczenia można zatrzymać. Podstawową metodą leczenia osoby uzależnionej od alkoholu jest psychoterapia grupowa oraz indywidualna. Jednakże łatwiej jest przeciwdziałać niż leczyć, a więc główne działania skierowane są na zapobieganie. Jednym z najważniejszych kierunków jest prowadzenie działań profilaktycznych poprzez programy edukacyjne dotyczące różnych rodzajów współwystępujących ze sobą środków uzależniających, jak alkohol i narkotyki oraz tytoń, a także lekarstwa. Niezbędne jest łączenie różnorodnych form w działaniach podejmowanych wobec młodych ludzi, szczególnie będących w okresie dorastania.

Wyróżniane są trzy motywy picia, czyli grupy powodów picia, które są najczęściej spotykane:

- „ucieczkowe”, np. w celu zapomnienia o kłopotach, zredukowania napięcia, poprawy nastroju i odprężenia się;
- „społeczne”, np. dla towarzystwa, z uprzejmości, z okazji;
- „w poszukiwaniu przyjemności” np. dla smaku alkoholu, czy też wierząc w jego zdrowotne działanie.

Natomiast znacznie trudniej jest odpowiedzieć jednoznacznie na pytania dotyczące przyczyn uzależnienia, bowiem mechanizmy jego powstawania nie zostały jeszcze wystarczająco dobrze poznane.

Na terenie Gminy Łabiszyn leczeniem odwykowym łącznie objętych jest 88 osób, z których:

- 77 osób, w tym 8 kobiet Gminna Komisja skierowała na terapię i leczenie odwykowe; z tej grupy mała część regularnie uczestniczy w zajęciach, pozostali wykazują zróżnicowane zaangażowanie i są wielokrotnie wzywani,
- 11 osób postanowieniem Sądu Rejonowego w Szubinie zostało zobowiązanych do leczenia odwykowego, a równocześnie posiadają nadzór kuratorów sądowych.

Uzależnienia, a przede wszystkim alkoholizm, powodują wzrost następstw także obecnych w codziennym życiu naszej Gminy:

a) problemy występujące bezpośrednio u osób uzależnionych:

- uszkodzenia zdrowia prowadzące do samozniszczenia się,
- zahamowania w rozwoju psychofizycznym oraz edukacyjnym u nastolatków;

b) krzywdy wyrządzane członkom rodzin dotkniętych uzależnieniami:

- postresowe schorzenia somatyczne,
- zubożenie i demoralizacja,
- zaburzenia emocjonalne u dzieci i młodzieży;

c) dezorganizacja środowiska pracy:

- absencja, wypadki,
- obniżenie wydajności i jakości pracy,
- zwalnianie i porzucanie pracy,
- patologizacja bezrobotnych;

d) naruszanie prawa i porządku publicznego:

- wzrost przestępczości przy jednoczesnym obniżeniu wieku sprawców,
 - zaburzenia zachowań powodujące wzrost agresji,
 - prowadzenie pojazdów pod wpływem alkoholu;
- e) przestępstwa i wykroczenia związane z obrotem napojami alkoholowymi:
- sprzedaż osobom nieletnim i nietrzeźwym oraz na kredyt lub pod zastaw,
 - prowadzenie handlu z naruszeniem zasad określonych w zezwoleniach lub alkoholem z nielegalnych źródeł.

V. ANALIZA BAZY I ZASOBÓW

GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łabiszynie została powołana, w aktualnym składzie, Zarządzeniem Nr 120.1.2013 Burmistrza Łabiszyna z dnia 02 stycznia 2013 r. jako realizacja zadania własnego Gminy, na mocy art. 4¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Komisja stanowi aktualnie dziewięcioosobowy zespół specjalistów oraz odpowiednio przeszkolonych osób, reprezentujących różne specjalności i zawody niezbędne, aby skutecznie i kompleksowo zajmować się szeroko rozumianą profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, a także innych uzależnień oraz interwencją i pomocą rodzinom, w których dochodzi do przemocy. W skład Gminnej Komisji wchodzi osoby o różnych, uzupełniających się kompetencjach oraz przedstawiciele służb z terenu Gminy, którzy mogą bezpośrednio włączać się w realizację zadań. Funkcję Przewodniczącego pełni Pełnomocnik Burmistrza Łabiszyna ds. Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom.

Na Komisji spoczywa obowiązek podejmowania czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. Jednakże sam fakt uzależnienia od alkoholu nie może stanowić samoistnej podstawy do zobowiązania danej osoby do podjęcia leczenia odwykowego, lecz stanowi temu towarzyszyć muszą także określone negatywne zachowania w sferze społecznej. Zgodnie z art. 24 ustawy postępowanie zobowiązuje do podjęcia leczenia odwykowego dotyczy wyłącznie osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozpad życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od pracy oraz systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny. Komisja podejmuje odpowiednie działania służące ustaleniu, czy osoba nadużywająca alkoholu stosuje przemoc wobec najbliższych. Jeżeli ma podejrzenie, że może być on sprawcą przemocy domowej zawiadamia o tym fakcie odpowiednie służby, instytucje i organizacje, a przede wszystkim inicjuje pomoc dla ofiar przemocy poprzez powołany Zarządzeniem Burmistrza Łabiszyna Zespół Interdyscyplinarny. Do zadań Komisji należy również profilaktyczna działalność informacyjna i edukacyjna, głównie skierowana do dzieci i młodzieży szkolnej. Ponadto Komisja:

- podejmuje zintegrowane działania z instytucjami, jednostkami, stowarzyszeniami i organizacjami pozarządowymi w celu zwiększenia efektywności pomocy wobec całej rodziny z problemem alkoholowym lub narkomanią,
- opiniuje i wydaje postanowienia do złożonych wniosków o wydanie pozwoleń na sprzedaż lub sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, pod względem zgodności limitu i lokalizacji punktu sprzedaży z Uchwałą Rady Miejskiej w Łabiszynie,
- kontroluje, na podstawie upoważnienia wydanego przez Burmistrza Łabiszyna, przestrzeganie zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych,

- występuje do sądu w charakterze oskarżyciela publicznego oraz podejmuje interwencje w przypadku sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym czy w przypadku złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych.

PUNKT KONSULTACYJNY

Punkt Konsultacyjny w Łabiszynie ma swoje pomieszczenie w Łabiszyńskim Domu Kultury przy ul. Parkowej 1 w Łabiszynie. Punkt istnieje od 02 sierpnia 1996 roku. Konsultanci pełnią tam dyżury dwa razy w tygodniu (środa i czwartek) w godzinach popołudniowych. Do Punktu uczęszczają osoby zgłaszające się dobrowolnie, ale także kierowane przez Gminną Komisję oraz z nakazu kuratorów lub postanowienia Sądu Rejonowego w Szubinie. Równocześnie z rozmów wspierających korzysta stała grupa uzależnionych i współuzależnionych. Rocznie średnio odbywają się 253 wizyty, z tego 67 to osoby współuzależnione, w tym często dana osoba bywa wielokrotnie. Podczas prowadzonych rozmów indywidualnych udzielanych jest średnio 197 porad.

Punkt Konsultacyjny nawiązuje pierwszy kontakt z osobą uzależnioną lub współuzależnioną, aby zdiagnozować problemy całej rodziny z jednoczesnym zaplanowaniem wsparcia i pomocy dla wszystkich jej członków, tak dorosłych jak i dzieci. Prowadzone rozmowy motywujące i wspierające pozwalają na wstępne rozpoznanie problemu uzależnienia czy współuzależnienia. Udzielana jest także pomoc w przypadku występowania przemocy oraz pomoc merytoryczna, np. redagowanie wniosków o leczenie odwykowe, wniosków do prokuratury, pozwów o alimentację.

GRUPA ANONIMOWYCH ALKOHOLIKÓW „KROKUS”

Inicjatorami powołania Grupy Anonimowych Alkoholików „KROKUS” w Łabiszynie byli wyłącznie niepijący alkoholicy. Grupa AA „KROKUS” powstała w dniu 02 sierpnia 1996 r. i na początku swoją siedzibę miała w salce przy parafii p.w. św. Mikołaja w Łabiszynie. Obecnie ma swój lokal w Łabiszyńskim Domu Kultury przy ul. Parkowej 1 w Łabiszynie. Spotkania odbywają się tam regularnie w każdy poniedziałek o godz. 17.00. Ponadto w ostatni poniedziałek miesiąca prowadzone są otwarte mitingi, w których mogą brać udział wszyscy zainteresowani problemem alkoholizmu. W zajęciach uczestniczą również rodziny członków AA. Grupa „KROKUS” utrzymuje stałe kontakty i współpracę z innymi Grupami AA. Przedstawiciele AA „KROKUS” od kilkunastu lat biorą udział w Ogólnopolskim Wiosennym Zlocie Rodzin Abstynenckich- TATRY, który odbywa się w Małym Cichem k/ Zakopanego. Wyjazdy te w znaczny sposób odbudowują więzi rodzinne, często bardzo poplątane przez długoletni alkoholizm występujący w tej rodzinie. Ponadto nawiązywane są nowe znajomości, ogólnopolskie kontakty pomagające w utrzymaniu abstynencji.

Zasady programowe zapewniają członkom AA możliwość swobodnego wypowiadania się i dzielenia własnymi odczuciami, a równocześnie przestrzega się zakazu krytykowania czy oceniania wypowiedzi innych. Grupa AA „KROKUS” stanowi wspólnotę, która opierając się na własnych doświadczeniach wzajemnie sobie pomaga w rozwiązywaniu różnych życiowych problemów, ale przede wszystkim w utrzymaniu stanu abstynencji.

ŚWIETLICA SOCJOTERAPEUTYCZNA

Świetlica socjoterapeutyczna w Lubostroniu funkcjonuje pod kierunkiem Gminnej Komisji. W zajęciach odbywanych w pomieszczeniu udostępnionym przez miejscową parafię uczestniczy średnio 43 wychowanków.

Świetlica socjoterapeutyczna sporządza diagnozę indywidualną dziecka, jego sytuacji rodzinnej i szkolnej, prowadzi zajęcia socjoterapeutyczne i pozalekcyjne, realizuje programy rozwojowo-terapeutyczne oraz prowadzi zajęcia dla rodziców w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych, a także utrzymuje kontakty z rodziną dziecka, szkołą oraz innymi instytucjami. Niejednokrotnie rozwiązywane są występujące problemy wychowawcze stwarzane przez wychowanków, a podłożem tych zachowań są zaburzenia emocjonalne wywołane przez alkoholizm najbliższych.

Aktualnie zajęcia w świetlicy socjoterapeutycznej są zawieszone z uwagi prowadzony i dalszy planowany remont.

MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łabiszynie jest jednostką organizacyjną Gminy powołaną do realizacji zadań zleconych i własnych z zakresu pomocy społecznej. Działania wykonuje poprzez 15 pracowników, w tym kierownik, księgowa, 5 pracowników socjalnych, 2 pracowników świadczeń rodzinnych, 2 pracowników ds. obsługi dodatków mieszkaniowych oraz świadczeń wychowawczych „500+”, 3 opiekunki oraz asystent rodziny, który pracuje w rodzinach, gdzie występują problemy w wypełnianiu funkcji rodzicielskich. MOPS spełnia ważną rolę w łagodzeniu negatywnych skutków bezrobocia, niskiego uposażenia, niezaradności życiowej oraz wynikających z tych faktów rozgoryczenia, złości i stanów depresyjnych. Swoje zadania wypełnia realizując pomoc materialną oraz pracę socjalną, zwłaszcza w odniesieniu do rodzin patologicznych, które najbardziej narażone są na rozwój uzależnień, a w konsekwencji na występowanie przemocy.

W 2017 roku w ramach świadczeń społecznych udzielano pomocy w formie zadań zleconych oraz w postaci zadań własnych. Najczęstszym powodem udzielania pomocy jest bezrobocie, a tym samym brak środków na zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych. Dalej w kolejności są to długotrwała choroba i niepełnosprawność. Jednakże niepokojącym i coraz częściej występującym problemem jest alkoholizm dotyczący ponad 74 rodzin liczących 113 osób, które korzystały z następujących form pomocy:

- dożywiania dzieci w szkołach, przedszkolach,
- pomocy rzeczowej, m.in. zakup żywności, zakup lekarstw,
- pomocy finansowej na potrzeby bytowe, regulowanie rachunków za energię elektryczną, gaz,
- opłacenia kosztów pobytu w schronisku dla bezdomnych,
- praca socjalna,
- pomoc asystenta rodziny.

ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY

Zespół Interdyscyplinarny powołany został uchwałą Rady Miejskiej w Łabiszynie z dnia 13.07.2013 roku. Zadaniem Zespołu jest integrowanie i koordynowanie działań przedstawicieli różnych podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Grupa robocza Zespołu Interdyscyplinarnego odbyła 150 posiedzeń, w tym 76 ze sprawcami przemocy domowej oraz 74 z ofiarami przemocy domowej.

Zespół Interdyscyplinarny działa przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej. Zespół liczy 11 członków, przedstawicieli pracowników socjalnych, policji, oświaty, służby zdrowia, kuratorów sądowych i Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

OPIEKA ZDROWOTNA

Opiekę medyczną dla wszystkich mieszkańców Gminy zapewniają:

- 1) Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Łabiszynie poprzez Przychodnię w Łabiszynie oraz Punkt Lekarski w Lubostroniu. Jednostka świadczy usługi medyczne z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, stomatologii i rehabilitacji leczniczej, które realizowane są przez 4 lekarzy, 2 rehabilitantów, 7 pielęgniarek, położną, pomoc dentystyczną.
Równocześnie NZOZ Centrum Medyczne w Szubinie, w formie dzierżawy gabinetu i sprzętu, realizuje usługi ginekologiczne.
- 2) AGAMED Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej funkcjonujący jak typowa przychodnia. Zakład świadczy usługi medyczne z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej realizowane poprzez lekarzy specjalistów dwóch pediatrów i dwóch internistów. Ponadto w przychodni przyjmują prywatni lekarze, np. ortopeda, reumatolog.
- 3) Działa także prywatny gabinet stomatologiczny, a na terenie miasta znajdują się trzy apteki.

POLICJA

Posterunek Policji w Łabiszynie współpracuje z Gminną Komisją w różnych dziedzinach. Głównie w zakresie interwencji w przypadkach występowania przemocy domowej, uruchamiając procedurę „Niebieskiej Karty”. Jednakże najczęściej podejmowana jest współpraca w zakresie realizacji skierowanych wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego, także wniosków kierowanych na żądanie rodziny uzależnionego. Ponadto wspólnie z Gminną Komisją przeprowadzane są kontrole przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w sklepach oraz lokalach na terenie Gminy Łabiszyn.

Policja realizuje także działania profilaktyczne, ze szczególnym uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa, zagadnień przemocy rówieśniczej, elementów profilaktyki antynarkotykowej i antyalkoholowej, w przedszkolach i w szkołach dla dzieci, uczniów, rodziców, grona pedagogicznego. Ostatnio byli współorganizatorami Gminnego Pikniku Profilaktycznego w ramach programu „Postaw na Rodzinę”.

KURATORZY

Gmina Łabiszyn objęta jest działaniem dwóch kuratorów zawodowych i sześciu kuratorów społecznych III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego w Szubinie. Natomiast, w przypadku, gdy uzależniony jest skazany w procesie karnym ma również nadzór kuratorów Wydziału Karnego. Wszyscy kuratorzy współpracują z Gminną Komisją, policją, szkołami, MOPS oraz miejscowymi jednostkami organizacyjnymi.

SZKOLNICTWO

Jednym z podstawowych środowisk oddziaływań profilaktycznych jest szkoła, poszczególne klasy i oddziały szkolne. Najbardziej skuteczne są programy profilaktyczne, które obejmują całą szkołę i w którą zaangażowani są zarówno wszyscy nauczyciele, jak i pedagog oraz pielęgniarka. Mając na uwadze profesjonalność i skuteczność działań systematycznie przybywa nauczycieli posiadających uprawnienia do realizowania określonych programów profilaktycznych. Nauczyciele

uczestniczą w różnego typu szkoleniach i warsztatach dotyczących przyczyn i skutków nadużywania alkoholu i narkotyków, a także umiejętności postępowania w przypadkach przemocy w rodzinie, ale także wśród uczniów w szkole. Ponadto nauczyciele i pedagodzy posiadają umiejętności w zakresie aktywnych form przeciwdziałania przemocy i bezpieczeństwa w szkole oraz są przygotowani w zakresie mediacji.

Oprócz profilaktyki pierwszorzędowej szkoła jest też miejscem, w którym można zdiagnozować zachowania problemowe i podjąć interwencję, czy skierować ucznia lub członka jego rodziny do miejsc zajmujących się udzielaniem profesjonalnej pomocy psychologicznej.

Szkoły prowadzą różnorodne formy zajęć, które skierowane są do wszystkich uczniów:

- programy profilaktyczne, w tym szkolne, włączające rodziców uczniów,
- prelekcje, warsztaty, pogadanki,
- spotkania edukacyjno-profilaktyczne,
- udział w konkursach i programach estradowych organizowanych przez media,
- pikniki profilaktyczne, w tym jako kontynuacja ogólnopolskich programów,
- zajęcia profilaktyczne w ramach realizowanego programu nauczania.

Profilaktyka uzależnień w roku szkolnym 2017/2018, realizowana jest w następujących placówkach oświatowych:

Lp.	Placówka oświatowa	Uczniowie	Nauczyciele
		<i>(wg sprawozdań SIO)</i>	
1.	Zespół Szkół w Łabiszynie: - Gimnazjum - Szkoła Podstawowa	673 141 532	87
2.	Zespół Szkół w Lubostroniu: - Gimnazjum - Szkoła Podstawowa - Szkoła Filialna w Ojrzanowie	257 62 147 48 (klasy I-III)	31
3.	Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Nowym Dąbiu	20 (klasy I-III)	5
4.	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Łabiszynie: - Zasadnicza Szkoła Zawodowa - Liceum Ogólnokształcące dla Pracujących	143 93 50	11
RAZEM		1.093	134

ŁABISZYŃSKI DOM KULTURY

Łabiszyński Dom Kultury prowadzi działalność kulturalno-oświatową oraz rekreacyjną. Różnorodne formy zajęć skierowane do bywalców, będących w różnym wieku, kształtują ich postawy i zachowania oraz rozwijają zainteresowania. Oferowany program realizowany jest w ramach istniejących kółek i zespołów, a także podczas spotkań stowarzyszeń i organizacji korzystających z pomieszczeń ŁDK. Organizowane konkursy, turnieje, dyskoteki, ogniska, pokazy, wernisaże, spotkania, wystawy czy wycieczki kierowane są do różnych grup społecznych.

Przy Łabiszyńskim Domu Kultury działa prężnie Klub Seniora „Tulipan” oraz jego chór.

BIBLIOTEKA PUBLICZNA MIASTA I GMINY ŁABISZYN IM. DR JULIANA GERPE

Program Biblioteki Publicznej obejmuje czytelnictwo, a także realizację odczytów, spotkań, konkursów, zajęć programowych. Podobne działania programowe realizowane są również przez filie biblioteczne w Lubostroniu, Jeżewie, Nowym Dąbiu.

Biblioteka oprócz działalności czytelniczej prowadzi również pracę kulturalno-oświatową realizowaną poprzez:

- Dyskusyjny Klub Książki- dla dorosłych czytelników,
- Koło Miłośników Książki- dla dzieci i młodzieży.

Ponadto prężnie działa Łabiszyński Lokalny Klub Kodowania dla młodzieży, kurs komputerowy dla dorosłych, Dziecięca Akademia.

TOWARZYSTWO PAMIĘCI POWSTANIA WIELKOPOLSKIEGO 1918-1919

Towarzystwo Pamięci Powstania Wielkopolskiego upowszechnia kulturę i sztukę, inicjuje i organizuje różnorodne formy życia społeczno-kulturalnego, w tym coroczny Wieczór Wspomnień. Przede wszystkim dużą rolę przywiązuje do kultywowania tradycji lokalnych, regionalnych i historycznych Pałuk. Prowadzi także działalność edytorską, ze szczególnym uwzględnieniem historii regionalnej oraz sprawuje opiekę nad zabytkami i miejscami pamięci narodowej. Do swoich działań włącza mieszkańców zainteresowanych miejscową historią.

ORGANIZACJE UPOWSZECHNIAJĄCE KULTURĘ FIZYCZNĄ I SPORT

Rozwijanie zainteresowań sportowych oraz sprawności fizycznej osób w różnym wieku zapewniają działające w szerokim zakresie kluby i stowarzyszenia:

- a) Miejski Ludowy Klub Sportowy „NOTEĆ” w Łabiszynie,
- b) Uczniowski Klub Sportowy „ŁABISZYNIANKA” w Łabiszynie- bilard,
- c) Uczniowski Klub Sportowy „LIDER” w Łabiszynie,
- d) Uczniowski Klub Sportowy „LIDER” w Łabiszynie- sekcja dorosłych,
- e) Uczniowski Klub Sportowy w Lubostroniu,
- f) Jeździecki Klub Sportowy „VULCAN” w Smogorzewie,
- g) Stowarzyszenie Kultury Fizycznej „GAKKO - KARATE” w Łabiszynie,
- h) Klub „Aktywny Aerobik” w Jeżewie,
- i) Ludowy Zespół Sportowy „JUTRZENKA” w Jabłównie.

Działalność sportowa jest prowadzona na bazie dwóch kompleksów sportowych „Moje Boisko-Orlik”, które znajdują się przy Zespole Szkół w Łabiszynie oraz przy Zespole Szkół w Lubostroniu. Równocześnie przy wymienionych zespołach szkół istnieją ogólnodostępne sale gimnastyczne. Bilardziści spotykają się przy stołach w sali bilardowej znajdującej się w kompleksie Łabiszyńskiego Domu Kultury. Z kolei klubowa działalność sportowa odbywa się na Stadionie Miejskim.

Natomiast inny typ działalności rekreacyjnej prowadzą: Towarzystwo Szachistów, Bractwo Kurkowe, koła łowieckie Polskiego Związku Łowieckiego i koła Polskiego Związku Wędkarskiego.

KADRA POSIADAJĄCA PRZYGOTOWANIE DO PRACY PROFILAKTYCZNO-TERAPEUTYCZNEJ

Skuteczna realizacja Gminnego Programu uzależniona jest od doświadczenia i wiedzy, a także zaangażowania kadry działającej w szkołach oraz jednostkach i organizacjach, które zostały

wcześniej przedstawione. Właśnie wśród nich istnieje liczna grupa specjalistów oraz przeszkolonych osób pozwalająca na prowadzenie różnorodnych zajęć, programów, warsztatów czy innych działań związanych z profilaktyką i pomocą rodzinie, co przedstawia się następująco: Osoby te mają ukończone, między innymi:

- Studium Pomocy Psychologicznej i Psychoterapii w Sopocie,
- Studium Wiedzy o Problemach Alkoholowych przy Instytucie Psychologii Zdrowia i Trzeźwości w Warszawie,
- kurs „Przemoc w rodzinie-diagnoza i pomoc”, w Warszawie,
- szkolenie i warsztaty dotyczące przyczyn i skutków nadużywania alkoholu i narkotyków, a także przemocy w rodzinie oraz roli „Niebieskiej Karty”,
- warsztaty w zakresie aktywnych form przeciwdziałania przemocy i bezpiecznej szkoły,
- szkolenie z mediacji,
- uprawnienia do prowadzenia zajęć na tematy „Profilaktyka szkolna- profilaktyka uzależnień oraz „Profilaktyka szkolna- rola czynników emocjonalnych w powstawaniu zachowań ryzykownych wśród młodzieży szkolnej. Wychowanie wobec przemocy”,
- uprawnienia do prowadzenia zajęć profilaktycznych z narkomanii „Jak poznać czy dziecko sięga po narkotyki?”,
- uprawnienia do realizacji w szkołach programu profilaktycznego „Spójrz Inaczej”,
- uprawnienia do realizacji w szkołach programu „Nasze Spotkania”,
- uprawnienia do prowadzenia szkolnego programu „Drugi Elementarz, czyli Program Siedmiu Kroków”,

Prowadzenie efektywnej profilaktyki uzależnień zapewniają członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Pełnomocnik Burmistrza Łabiszyna ds. Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom, którzy w większości mają ukończone specjalistyczne szkolenie. Ponadto sukcesywnie, w miarę potrzeb, uczestniczą w różnorodnych konferencjach, szkoleniach, seminariach czy warsztatach.

VI. WNIOSKI WYNIKAJĄCE Z DIAGNOZY I OCENY ZAGROŻENIA ORAZ ANALIZY BAZY I ZASOBÓW

1. Realizacja ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, jako gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych.
2. Podejmowanie działań interwencyjnych w ramach lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, przede wszystkim w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego.
3. Rozwijanie wśród mieszkańców świadomości pozwalającej na rozszerzenie zjawiska ujawniania występowania choroby alkoholowej z równoczesnym kierowaniem osób uzależnionych na leczenie.
4. Zgłaszanie faktów występowania przemocy w rodzinach lub innych środowiskach.
5. Skuteczne zajmowanie się szeroko rozumianą profilaktyką i rozwiązywaniem problemów nie tylko alkoholowych, w tym interwencją i kompleksową pomocą rodzinom, w których dochodzi do przemocy.
6. Zwracanie szczególnej uwagi na dzieci i młodzież ze środowisk patologicznych, kryminogennych oraz z rodzin, gdzie występuje problem alkoholizmu lub narkomanii, w których istnieje zwiększone zagrożenie uzależnieniem. Zapewnienie im możliwości atrakcyjnego spędzania wolnego czasu i rozwijania swoich zainteresowań poprzez właściwe zorganizowanie zajęć.

7. Rozszerzanie i urozmaicanie proponowanych form w zakresie profilaktyki uzależnień (alkoholizm, narkomania, nikotynizm, lekomania) wśród młodzieży szkolnej oraz jej rodziców. Równocześnie szersze jej propagowanie wśród osób współuzależnionych, a także w grupach zawodowych.
8. Sukcesywne przygotowywanie i realizowanie indywidualnych programów rozwojowo-terapeutycznych dla dzieci poprzez prowadzone zajęcia świetlicy socjoterapeutycznej.
9. Wspieranie oraz inspirowanie działalności grupy samopomocowej Anonimowych Alkoholików „KROKUS”.
10. Funkcjonowanie Punktu Konsultacyjnego zajmującego się diagnozowaniem problemów całej rodziny i planowaniem pomocy dla wszystkich jej członków, tak dorosłych, jak i dzieci (alkoholizm, narkomania, przemoc, zaniedbywanie dzieci, problem pijących nastolatków, ubóstwo).
11. Utrzymywanie odpowiednich warunków w Punkcie Konsultacyjnym, które gwarantują dyskrecję i komfort psychiczny, a to umożliwia właściwą realizację zadań.
12. Popieranie wszelkich inicjatyw podejmowanych do walki z uzależnieniami oraz propagujących zdrowy styl życia.
13. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez kierowanie bezrobotnych do centrów integracji społecznej.
14. Inspirowanie mieszkańców do korzystania z istniejącej bazy, w której prowadzone są różnorodne formy służące krzewieniu kultury, sportu i rekreacji. Propagowanie spędzania wolnego czasu poprzez rozwijanie i realizowanie swoich pasji oraz zainteresowań.
15. Systematyczne zwiększanie kadry specjalistów oraz wolontariuszy poprzez umożliwianie pogłębiania, a także zdobywania wiedzy na temat profilaktyki oraz leczenia uzależnień, czy innych patologii społecznych.
16. Prowadzenie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz kontrola przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim.
17. Podejmowanie zintegrowanych działań z poszczególnymi instytucjami w celu zwiększenia efektywności pomocy wobec całej rodziny, w której występuje patologia indywidualna i patologia rodziny, przede wszystkim poprzez wspólną działalność szkół, poradni psychologiczno-pedagogicznej, ośrodka pomocy społecznej, poradni uzależnień, sądu rodzinnego, policji, świetlic socjoterapeutycznych.

VII. REGLAMENTACJA SPRZEDAŻY NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

Uchwałą Rady Miejskiej Nr XXVII/235/2001 z dnia 16.10.2001 r. ustalono dla miasta i gminy Łabiszyn maksymalną liczbę 30 punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% zawartości alkoholu z wyjątkiem piwa przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz 7 punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% zawartości alkoholu z wyjątkiem piwa przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży.

Aktualnie na terenie miasta i gminy sprzedaż detaliczną i gastronomiczną prowadzą podmioty gospodarcze posiadające następujące rodzaje zezwoleń:

SKLEPY

- 29 sklepów - do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo
- 23 sklepy - od 4,5% do 18% zawartości alkoholu z wyjątkiem piwa
- 24 sklepy - powyżej 18% zawartości alkoholu

LOKALE

- 8 lokali - do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo
- 3 lokale - od 4,5% do 18% zawartości alkoholu z wyjątkiem piwa
- 4 lokale - powyżej 18% zawartości alkoholu

OGRÓDKI PIWNE

- 4 ogródki - do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo

Kierując się potrzebą ograniczania dostępności do alkoholu uchwała Rady Miejskiej określiła zasady usytuowania wszystkich punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, a także wprowadziła stały zakaz sprzedaży, podawania i spożywania oraz wnoszenia napojów alkoholowych ze względu na charakter obiektów, oprócz wymienionych w art. 14 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, tj.: kultu religijnego, sportowych, służby zdrowia. Uchwalono też stały zakaz prowadzenia sprzedaży napojów alkoholowych w odległości co najmniej 40 metrów od wymienionych obiektów.

Wydawanie zezwoleń na sprzedaż oraz na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych jest zadaniem własnym gminy. Zezwolenia wydaje Burmistrz Łabiszyna w formie decyzji administracyjnej. Natomiast wcześniej Gminna Komisja, w formie postanowienia, dokonuje opiniowania wydawanych zezwoleń na sprzedaż lub sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych pod względem zgodności limitu i lokalizacji punktu sprzedaży z wymienioną Uchwałą Rady Miejskiej. Wydane zezwolenie może być cofnięte w przypadkach określonych w wymienionej ustawie. Przedsiębiorca, któremu cofnięto zezwolenie może zwrócić się o ponowne jego wydanie dopiero po upływie 3 lat.

Gminna Komisja, na podstawie upoważnienia wydanego przez Burmistrza Łabiszyna, dokonuje kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych we wszystkich sklepach i lokalach.

VIII. KIERUNKI DZIAŁAŃ

Całokształt działalności realizowanej w ramach Gminnego Programu został podzielony na trzy podstawowe grupy:

- I. Profilaktyka pierwszorzędowa, czyli działania mające na celu promocję zdrowia oraz przedłużenie życia człowieka z jednej strony, a z drugiej strony zapobieganie pojawieniu się problemów związanych z używaniem i nadużywaniem alkoholu i narkotyków. Szczególnie istotna jest wczesna profilaktyka i promocja zdrowia wśród dzieci i młodzieży.
- II. Profilaktyka drugorzędowa mająca na celu ujawnienie osób o najwyższym ryzyku uzależnienia się od alkoholu oraz udzielenie tym osobom pomocy w minimalizacji tego ryzyka, a więc zapobieganie używania zależnego.
- III. Profilaktyka trzeciorzędowa zawierająca aspekt leczniczo- rehabilitacyjny uzależnienia, rozumiana jest, jako interwencja po wystąpieniu uzależnienia alkoholowego i narkomanii. Ma na celu przeciwdziałanie pogłębianiu się procesu chorobowego oraz umożliwienie osobie leczącej się powrotu do społeczeństwa.

W ramach wymienionych grup profilaktyki główne kierunki działań skierowano na realizację następujących zadań:

1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

2. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków.
3. Udzielania rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
4. Wspomagania działalności osób fizycznych, instytucji i stowarzyszeń służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz narkomanii.
5. Kontrola działalności gospodarczej związanej z obrotem napojami alkoholowymi.

Natomiast do priorytetów Gminnego Programu należy zaliczyć:

- dostarczanie pozytywnych wzorców spędzania czasu i rozwijania aspiracji życiowych,
- kształtowanie postaw prozdrowotnych,
- zachęcanie lokalnych grup społecznych, do wyrażania poglądów oraz uczestniczenia w działaniach dotyczących promocji i ochrony zdrowia, szczególnie w aspekcie uzależnień,
- popieranie lokalnych grup społecznych, które chcą być aktywniejsze w profilaktyce uzależnień poprzez wspieranie, doradzanie, informowanie.

Z kolei podstawowe mierniki efektywności Gminnego Programu to:

- stopniowa modyfikacja struktury i sposobów picia alkoholu,
- zwiększenie ilości osób deklarujących abstynencję,
- podwyższenie wieku inicjacji alkoholowej,
- zmniejszenie ilości osób systematycznie spożywających alkohol,
- skuteczniejsza pomoc w poprawie sytuacji rodzin osób nadużywających alkoholu,
- mniejsza ilość przestępstw związanych z używaniem alkoholu, a w konsekwencji wzrost poczucia bezpieczeństwa mieszkańców.

IX. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Uchwałę w sprawie przyjęcia Gminnego Programu podejmuje Rada Miejska w Łabiszynie.
2. Wykonanie Gminnego Programu należy do Pełnomocnika Burmistrza Łabiszyna ds. Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom.
3. Członkowie Gminnej Komisji zobowiązani są do bezpośredniego zaangażowania się w realizację zadań określonych w Gminnym Programie.
4. Zasady finansowania Gminnej Komisji są następujące:
 - a) Członkowie oprócz przewodniczącego komisji, za realizację zadań wynikających z Gminnego Programu otrzymują wynagrodzenie miesięczne w wysokości 100,00 zł brutto,
 - b) W przypadku nie uczestniczenia w pracach Gminnej Komisji, tj. m.in. polegających na
 - kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych i sporządzeniu z nich protokołów,
 - rozmowie prowadzonej bezpośrednio w środowisku uzależnionego i sporządzeniu na jej podstawie pisemnej opinii,
 - posiedzeniu Gminnej Komisji,
 - pozostałej, zleconej indywidualnie, działalności profilaktyczno-terapeutycznej, wynagrodzenie miesięczne obniża się o 20,00 zł brutto za każdą nieobecność.
5. Program uchwalany jest corocznie.
6. Regionalna Izba Obrachunkowa, analizując budżet Gminy, sprawdza prawidłowość realizacji zadań wynikających z Gminnego Programu.